

LA GUERRA CIVIL

1936/1937

12

30

El dia 18 de juliol de 1936, amb el cop d'estat del general Franco, va esclatar la Guerra Civil. El consistori municipal de Vilafant estava compost per tres regidors d'ERC, un de la CNT, un de la UGT i un de la Unió de Rabassaires. Aquest cartipàs municipal es va mantenir intacte fins al 18 d'octubre, dia en què fou cessat. Es va formar un nou Ajuntament amb tres regidors d'ERC, tres de la CNT, dos del PSUC i un del POUM. En el món obrer el sindicat UGT era majoritari, ja que tenia cent vint-i-un afiliats, encara que el nombre va disminuir a quaranta en el mes de març següent.

La tarda del dia 19 de juliol es va desplaçar en un taxi fins a

Vilafant un escamot del comitè de milicians de la CNT-FAI de Figueres per tal de comprovar la situació. Aquests grups estaven ben informats i preparats des de feia dies per a una eventual revolta militar. No varen notar res anormal i van seguir cap a Avinyonet, Cistella, Navata i Lladó.

El dia 21 juliol es va tenir coneixement que el comitè antifeixista de Figueres havia detingut el capellà vilafantenc mossèn Lluís Macià quan acabava d'oficiar una missa a l'església parroquial de Figueres, de la qual era beneficiat. El portaren al castell,

Sala de ball del Centre Cultural i Recreatiu, al carrer de Llers, que només va funcionar durant el temps de la República.

on fou mort el 7 del mes d'agost següent. En canvi, el seu germà Josep Maria, també sacerdot, va restar amagat els tres anys de guerra a la casa pairal, sense ser molestat. També va estar amagat el capellà de Vilafant, mossèn Eduard, en una casa d'uns amics fins que el passaren a França. Diversos ornaments de l'església foren retirats per un

vilafantenc republicà que va evitar que fossin cremats juntament amb altres coses de l'església, tal com va ordenar el comitè dies després. En aquests primers dies d'hostilitats quatre vilafantencs més, tres capellans i un paisà, van ser detinguts i morts.

Una millora important fou la portada de l'enllumenat elèctric a diverses masies del terme municipal que no en tenien. Es va ordenar fer obres a l'interior de l'església cremada per tal d'adaptar-la per a ús civil, amb la qual cosa es donava feina als paletes que estaven en atur. Al mateix temps van iniciar la construcció d'un escorxador municipal d'una superfície de 80 m² en un terreny del comú a l'antic camí veïnal de Borrassà. També es van cavar trinxeres a l'entorn del poble a càrrec d'obrers en atur i amb la finalitat de protegir la població en cas d'un atac.

El mes de setembre es van canviar els noms dels carrers que portaven denominacions religioses: Església per F. Ferrer i Guàrdia, Sant Narcís per Pau Iglesias, St. Cebrià per Fermín Galan i St. Josep per Primer de Maig. Al mes de desembre també modificaren els noms dels carrers del Comerç i de Llers, que van passar a dir-se avinguda Durruti i carrer Lina Odena, anarquistes morts a la

guerra.

El mes d'octubre el consistori municipal hagué d'atendre les càrregues d'assistència dels primers refugiats de guerra, arribats en una primera remesa de 20, procedents de Màlaga, i una segona de 50. No van crear problemes, i algunes d'aquestes famílies anaven a menjar a casa de la gent del poble que els oferiren la taula.

En el mes de febrer del 1937, el Govern de la República va autoritzar els ajuntaments a fer emissions de paper moneda fraccionària, ja que durant els mesos de guerra s'havien esfumat de la circulació totes les monedes de 5 i 10 cèntims, dites xavalla. L'Ajuntament de

Vilafant va editar cartrons de 5, 10, 25 i 50 cèntims, el valor dels quals havia d'estar garantit amb quantitats pel mateix Ajuntament. El mes de febrer del 1938 el Govern de la República va ordenar la caducitat de tots els vals.

Arran dels bombardeigs de Figueres l'any 1938 la torre d'en Dolfo Soler fou habilitada per a institut de batxillerat.

